

Міністерство освіти і науки України
Національний університет „Львівська політехніка”
Кафедра ЕОМ

Звіт

з лабораторної роботи №4
з дисципліни: “Кросплатформні засоби програмування”
на тему: “Виключення”

Виконав:
Студент групи КІ-306
Баран В. М.
Прийняв:
Іванов Ю. С.

Львів 2023

Мета: оволодіти навиками використання виключень при написанні программою Java.

Завдання

1. Створити клас, що реалізує метод обчислення виразу заданого варіантом. Написати на мові Java та налагодити програму-драйвер для розробленого класу. Результат обчислень записати у файл. При написанні програми застосувати механізм виключень для виправлення помилкових ситуацій, що можуть виникнути в процесі виконання програми. Програма має розміщуватися в пакеті Група.Прізвище.Lab4 та володіти коментарями, які дозволять автоматично згенерувати документацію до розробленого пакету.
2. Автоматично згенерувати документацію до розробленого пакету.
3. Завантажити код на GitHub згідно методичних вказівок по роботі з GitHub.
4. Скласти звіт про виконану роботу з приведенням тексту програми, результату її виконання та фрагменту згенерованої документації та завантажити його у ВНС.
5. Дати відповідь на контрольні запитання.

ВАРІАНТ: 1. $y = \text{tg}(x)$

Хід роботи:

Запустила середовище Eclipse IDE та написала програму згідно завдання:

EquationsApp.java

```
package org.example;

import java.util.Scanner;
import java.io.*;

import static java.lang.System.out;

/**
 * Class EquationsApp demonstrate program
 *
 * @version 1.0
 */
public class EquationsApp {

    /**
     * Method main
     * @param args
     */
    public static void main(String[] args) {
        try {
            out.print("Enter file name: "); Scanner in = new Scanner(System.in);
            String fName = in.nextLine();
            PrintWriter fout = new PrintWriter(new File(fName));
            try {
                try {
                    Equations eq = new Equations(); out.print("Enter X: ");
                    fout.print(eq.calculate(in.nextInt()));
                } finally {
                    // Цей блок виконається за будь-яких обставин
                    fout.flush();
                    fout.close();
                }
            } catch (CalcException ex) {
                // Блок перехоплює помилки обчислень виразу
                out.print(ex.getMessage());
            }
        } catch (FileNotFoundException ex) {
            out.print(ex.getMessage());
        }
    }
}
```

```
// Блок перехоплює помилки роботи з файлом навіть якщо вони
// виникли у блоці finally
        out.print("Exception reason: Perhaps wrong file path");
    }
}
}
```

CalcException.java

```
package org.example;

/**
 * Class CalcException implements calculation exceptions
 *
 * @version 1.0
 */
class CalcException extends ArithmeticException {

    /**
     * Constructor
     */
    public CalcException() {
    }

    /**
     * Constructor
     *
     * @param cause
     */
    public CalcException(String cause) {
        super(cause);
    }
}
```

Equations.java

```
package org.example;

/**
 * Class Equations implements calculation algorithm
 *
 * @version 1.0
 */
class Equations {
    /** Method calculates the (tan(x) expression
     *
     * @param x
     * @return
     * @throws CalcException
     */
    public double calculate(int x) throws CalcException { double y, rad;
        rad = x * Math.PI / 180.0; try {
            y = Math.tan(rad);
            /*Якщо результат не є числом, то генеруємо виключення
            if (y == Double.NaN || y == Double.NEGATIVE_INFINITY || y ==
            Double.POSITIVE_INFINITY || rad % Math.PI == 0 || x % 180 == 0)
                throw new ArithmeticException();
            } catch (ArithmeticException ex) {
            //створимо виключення вищого рівня з поясненням причини
            //виникнення помилки
                if (rad % Math.PI == 0)

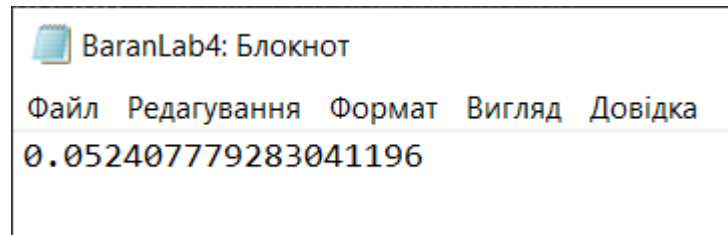
                    throw new CalcException("Exception reason: Illegal value of X for
                    tangent calculation");
                else
                    throw new CalcException("Unknown reason of the exception during
                    exception calculation");
            }
        }
    }
}
```

```

    }
    return y;
}
}

```

Після виконання програми переглянула створений файл:

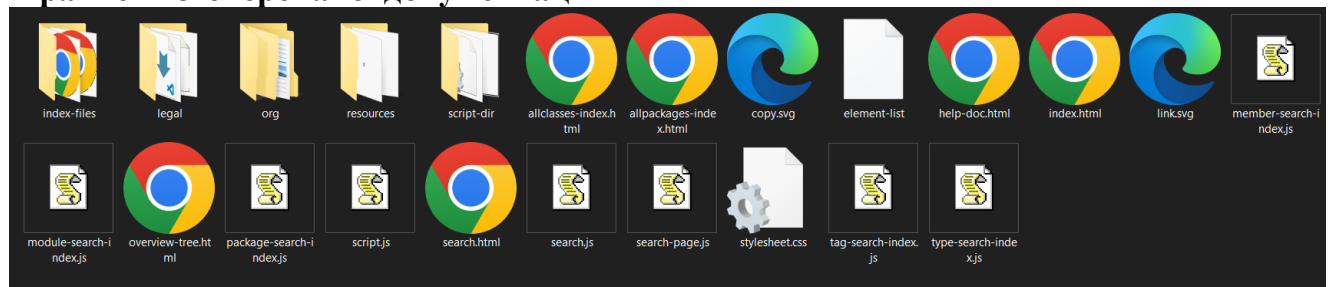
Результат виконання програми

```

Enter file name: BaranLab4
Enter X: 3

```

Фрагмент згенерованої документації

[PACKAGE](#)
[CLASS](#)
[TREE](#)
[INDEX](#)
[HELP](#)

[SUMMARY: NESTED](#)
[FIELD](#)
[CONSTR](#)
[METHOD](#)
[DETAIL: FIELD](#)
[CONSTR](#)
[METHOD](#)

Package `org.example`

Class `EquationsApp`

`java.lang.Object`
`org.example.EquationsApp`

```

public class EquationsApp
extends Object

```

Class `EquationsApp` demonstrate program

Constructor Summary

Constructors	Description
<code>EquationsApp()</code>	

Method Summary

All Methods	Static Methods	Concrete Methods
Modifier and Type	Method	Description
<code>static void</code>	<code>main(String[] args)</code>	Method <code>main</code>

Methods inherited from class `java.lang.Object`

`equals`, `getClass`, `hashCode`, `notify`, `notifyAll`, `toString`, `wait`, `wait`, `wait`

Constructor Details

<code>EquationsApp</code>

Відповіді на контрольні запитання

1. Дайте визначення терміну «виключення».

механізм мови Java, що забезпечує негайну передачу керування блоку коду опрацювання критичних помилок при їх виникненні уникаючи процесу розкручування стеку

2. У яких ситуаціях використання виключень є виправданим?

помилках введення, наприклад, при введенні назви неіснуючого файлу або Інтернет адреси з подальшим зверненням до цих ресурсів, що призводить до генерації помилки системним програмним забезпеченням; збоїв обладнання;

помилках, що пов'язані з фізичними обмеженнями комп'ютерної системи, наприклад, при заповненні оперативної пам'яті або жорсткого диску; помилках програмування, наприклад, при некоректній роботі методу, читанні елементів порожнього стеку, виходу за межі масиву тощо.

3. Яка ієрархія виключень використовується у мові Java?

Всі виключення в мові Java поділяються на контрольовані і неконтрольовані та спадкуються від суперкласу Throwable

4. Як створити власний клас виключень?

Для створення власного класу виключень в Java, спадкуйте ваш клас від одного з існуючих класів контрольованих виключень, додайте конструктори та використовуйте його для генерації виключень у вашому коді.

5. Який синтаксис оголошення методів, що можуть генерувати виключення?

```
public Return Type methodName(Parameters) throws ExceptionType {  
// Код методу  
}
```

6. Які виключення слід вказувати у заголовках методів і коли?

ті виключення, які можуть бути згенеровані з внутрішнього методу і які повинні оброблятися викликаючим кодом.

7. Як згенерувати контрольоване виключення?

Генерація контрольованих виключень відбувається за допомогою ключового слова throw після якого необхідно вказати об'єкт класу виключення який і є власне виключенням, що генерує метод

8. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку try.

Блок try використовується для обгортання коду, який може генерувати виключення. Він служить для відстеження виключень під час виконання коду в блоку.

9. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку catch.

Блок catch використовується для обробки виключень, які були сгенеровані в блоку try. Може бути кілька блоків catch для обробки різних типів виключень.

10. Розкрийте призначення та особливості роботи блоку finally.

Блок finally використовується для виконання коду, який повинен виконатися завжди, незалежно від того, чи виникло виключення чи ні. Це корисно, наприклад, для звільнення ресурсів.

Висновок

У ході виконання даної лабораторної роботи, я отримала навички використання механізму виключень при написанні програм мовою Java. Я вивчила, як обробляти винятки та використовувати блоки try, catch і finally для забезпечення безпеки та надійності мого коду.